

RETRO

1. Půjde do železáren, nebo k poště?

08.04.2024 RETRO - kov

strana: 20 rubrika: Speciál

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** činohře; divadla; moravskoslezského; Národního; Ostravě; ostravské

Slávka Budínová

Podle otceva přání se Slávka Budínová měla stát sekretářkou ve Vítkovických železárnách. Nakonec ale souhlasil, aby do konce války účinkovala v **ostravské činohře**, a pak se uvidí.

Smlouvu musel za Slávku podepsat sám tatínek, neboť v době nástupu do **Národního divadla moravskoslezského** v **Ostravě** ještě nebyla plnoletá. Nastoupila 1. dubna 1943 jako elévka činohry s povinností účinkovat v baletu, opeře i operetě. To by asi kdekterou začátečnici vyděsilo, ale Slávka se odradit nenechala. Vedle toho, že se skutečně chtěla stát herečkou, a ne někde v kanceláři tukat do psacího stroje, se v divadle brzy zamilovala. Jejím idolem se stal Eduard Dubský, vlastním jménem Neckář (strýc Václava Neckáře), který byl o třináct let starší než ona. Měl tedy už nasbíráno hodně hereckých zkušeností, a navíc byl i velký fešák. "Jednou jsme s mým miláčkem osaměli v herecké zkušebně. On si mě moc nevšímal a já na něj hloupě koukala. Když se na mne podíval, myslela jsem si v duchu, co se stane. On ke mně krácel tím vláčným divadelním krokem a povídá: 'Haló, slečno elévko, běžte mi, prosím vás, vyvenčit čubu, jo! A když budete venku, tak mi zajděte do Fénixu pro párek s křenem a pivo.' Já jsem letěla jako na křídlech lásky a s čubou lítala kolem kostela. Byla jsem šťastná, že si mě můj idol vůbec všiml," vzpomínala kdysi.

Bohužel ji brzy potkala role naivky, která se k jejímu naturelu nehodila. "Ta hra se jmenovala Talár v městečku a já v ní hrála s nějakým Netíkem z Opavy jeho milou Cílinku. Měla jsem dvě mašle, vždycky jsem zařňukala nebo se zahihňala a zase hned vypadla, on chudák vypadal, jako když celý visí na věšáku, navíc měl »kratky zobak«, no, byli jsme vydařená dvojice. Následovaly děsivé kritiky v novinách a vzápětí jsem dostala výpověď. Běžela jsem k řediteli a povídám: 'Dělám, co můžu, učím se, kudy chodím, tak to divadlo miluju. Já domů nepojedu, radši skočím z okna.' On se na mě podívá a říká: 'A co takhle k poště by nechtěla?'"

Naštěstí se našli i lidé, kteří věřili v Slávčinu hvězdu, a tak ji ředitel v divadle na příměluv ponechal. Pak přišla konečně báječná příležitost – hra Ze života hmyzu. Herců bylo málo, a tak Slávka hrála v prvním jednání mravence, ve druhém motýla Apaturu Clythii, ve třetím kuklu a ve čtvrtém jednu z jepic. Premiéru měla ohromný úspěch a sám ředitel přišel po představení za Slávkou a povídá: "Slávino, ty jsi dnes byla poprvé dobrá." A políbil jí ruku. Od té doby se jí dařilo.

V sezoně 1947–1948 přešla do divadla v Pardubicích. Byly to těžké časy, potraviny i oblečení se daly koupit jen na lístky, divadlo nemělo ani svůj fundus a rekvizity. "Přespávala jsem v rekvizitárně pod stolem, živila se meltou a chlebem na lístky, ostatní příděl se zkonsumoval rychle při hladovém apetitu mládí. Maminka mě do angažmá vybavila kufrem šatiček a vším, čím mohla. Ale museli jsme mít svoje líčidla, příčesky, dobové doplňky a do civilních her všechno vlastní. A tak jsem zahájila výprodej mamčinu výbavu, abych si mohla pořídit pštroší péro na dobový klobouk, nebo perly do rokokového účesu..., až jsem na Vánoce jela domů ve vypůjčeném kabátě. Ale nic mi nevadilo, byla jsem posedlá divadlem," vzpomínala po letech.

Slávka byla v té době venkovská herečka a učila se doslova za pochodu, neboť neměla žádné umělecké vzdělání. V pardubickém divadle sbírala zkušenosti od starších kolegů. Když získala ubytování v hereckém domě ve Sladkovského ulici, původně hodinovém hotelu s deseti pokojíky na dlouhé chodbě, byla spokojená a na nic si nestěžovala. A těšila se na všechny ty krásné role a neméně krásné kostýmy, které jistě přijdou. Nad vodou ji držel životní optimismus a toho měla naštěstí na rozdávání.

Přespávala v rekvizitárně pod stolem

Foto: archiv autorky (4), archiv IDU (1)

První opravdový úspěch zažila ve hře Ze života hmyzu v roce 1947 v Ostravě.

Zasněná a odhodlaná splnit si své sny.

Nejdřív ji z divadla vyhazovali, pak ji začali uznávat.

Slávčin idol Eduard Dubský, kterého poznala v ostravském divadle.

První smlouvu za ni musel podepsat tatínek.

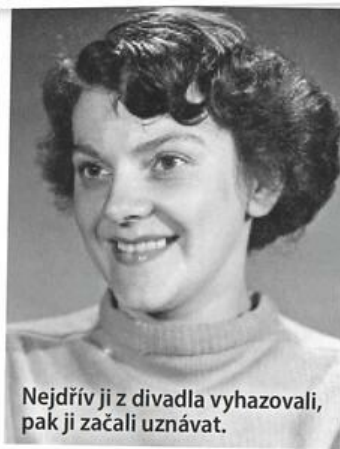

Slávka
Budínová

První opravdový úspěch zažila ve hře **Ze života hmyzu** v roce 1947 v Ostravě.

Zasněná a odhodlaná splnit si své sny.

Nejdřív ji z divadla vyhazovali, pak ji začali uznávat.

Půjde do železáren, nebo k poště?

Podle otceva přání se Slávka Budínová měla stát sekretářkou ve Vítkovických železárnách. Nakonec ale souhlasil, aby do konce války účinkovala v ostravské činohře, a pak se uvidí.

Smlouvu musel za Slávku podepsat sám tatínek, neboť v době nástupu do Národního divadla moravskoslezského v Ostravě ještě nebyla plnoletá. Nastoupila 1. dubna 1943 jako elévka činohry s povinností účinkovat v baletu, opeře i operetě. To by

asi kdekterou začátečnici vyděsilo, ale Slávka se odradit nenechala. Vedle toho, že se skutečně chtěla stát herečkou, a ne někde v kanceláři ťukat do psacího stroje, se v divadle brzy zamilovala.

Její idolem se stal Eduard Dubský, vlastním jménem

Neckář (strýc Václava Neckáře), který byl o třináct let starší než ona. Měl tedy už nasbíráno hodně hereckých zkušeností, a navíc byl i velký fešák. „Jednou jsme s mým miláčkem osaměli v herecké zkušebně. On si mě moc nevsímal a já na něj hloupě koukala. Když se

na mne podíval, myslela jsem si v duchu, co se stane. On ke mně krácel tím vláčným divadelním krokem a povídá: ‚Haló, slečno elévko, běžte mi, prosím vás, vyvenčit čubu, jo! A když budete venku, tak mi zajděte do Fénixu pro párek s křenem a pivo.‘ Já jsem letěla jako na křídlech lásky a s čubou lítala kolem kostela. Byla jsem šťastná, že si mě můj idol vůbec všiml,“ vzpomínala kdysi.

Bohužel ji brzy potkala role naivky, která se k jejímu naturelu nehodila. „Ta hra se jmenovala Talár v městečku a já v ní hrála s nějakým Netíkem z Opavy jeho milou Cílinku. Měla jsem dvě mašle, vždycky jsem zafňukala nebo se zahihňala a zase

hned vypadla, on chudák vypadal, jako když celý visí na věšáku, navíc měl »kratky zobak«, no, byli jsme vydařená dvojice. Následovaly děsivé kritiky v novinách a vzápětí jsem dostala výpověď. Běžela jsem k řediteli a povídám: ‚Dělám, co můžu, učím se, kudy chodím, tak to divadlo miluju. Já domů nepojedu, radši skočím z okna.‘ On se na mě podívá a říká: ‚A co takhle k poště by nechtěla?‘“

Přespávala v rekvizitárně

to těžké časy, potraviny i oblečení se daly koupit jen na lístky, divadlo nemělo ani svůj fundus a rekvizity. „Přespávala jsem v rekvizitárně pod stolem, živila se meltou a chlebem na lístky, ostatní příděl se zkonsumoval rychle při hladovém apetitu mládí. Maminka mě do angažmá vybavila kufrem šatiček a vším, čím mohla. Ale museli jsme mít svoje líčidla, příčesky, dobové doplňky a do civilních her všechno udělat. A tak jsem

řídil, kteří velmi v Slávkou hvězdu, a tak ji ředitel

pod stolem

v divadle na přímluvu ponechal. Pak přišla konečně báječná příležitost – hra *Ze života hmyzu*. Herců bylo málo, a tak Slávka hrála v prvním jednání mravence, ve druhém motýla *Apaturu Clythii*, ve třetím kuklu a ve čtvrtém jednu z jepic. Premiéra měla ohromný úspěch a sám ředitel přišel po představení za Slávkou a povídá: „Slávino, ty jsi dnes byla poprvé dobrá.“ A políbil jí ruku. Od té doby se jí dařilo.

V sezoně 1947–1948 přešla do divadla v Pardubicích. Byly

višňu. A tak jsem zahájila výprodej mamčininy výbavy, abych si mohla pořídit pštroší péro na dobový klobouk, nebo perly do rokokového účesu... až jsem na Vánoce jela domů ve vypůjčeném kabátě. Ale nic mi nevadilo, byla jsem posedlá divadlem,“ vzpomínala po letech.

Slávka byla v té době venkovská herečka a učila se doslova za pochodu, neboť neměla žádné umělecké vzdělání. V pardubickém divadle sbírala zkušenosti od starších kolegů. Když získala ubytování v hereckém domě ve Sladkovského ulici, původně hotelu s deseti pokojíky na dlouhé chodbě, byla spokojená a na nic si nestěžovala. A těšila se na všechny ty krásné role a neméně krásné kostýmy, které jistě přijdou. Nad vodou ji držel životní optimismus a toho měla naštěstí na rozdávání. *kov*

▲ Slávkín idol Eduard Dubský, kterého poznala v ostravském divadle.

► První smlouvu za ni musel podepsat tatínek.

« zpět na začátek